

Basisworkshop Dialoog als interactievorm
Thema Verleiden tot leren (thema naar eigen behoefte te wijzigen)

0:00	Start
	<p>Welkom allemaal. Ga zitten, ontspan, maar blijf luisteren.</p> <p>Ik ga niet te veel uitleggen. Laat het vooral op je inwerken. Ervaar het. Luister goed naar anderen.</p> <p>We gaan hier de paradox van het Verleiden tot leren onderzoeken.</p> <p>We werken in drie stappen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Luister naar een gedicht van Tjitske Jansen: Als je groot bent Ieder reageert met één woord. Verder geen reactie. 2. We luisteren naar een tweede gedicht van Tjitske Jansen: 'Als iemand mij nou maar' Ieder neemt vijf minuten om een verhaal te bedenken over een moment waarop je zelf verleid werd om te leren. Schrijf het desnoods op. We vragen iemand om het verhaal te vertellen. Ieder noemt weer een één woord De verteller vraagt aan één iemand, wiens woord hem/haar het meest intrigeerde, waarom hij/zij dat woord noemde. 3. We ronden af met een korte uitleg en reacties
0:05	Gedicht 1
	<p>"Als je groot bent"</p> <p>Ieder reageert met één woord.</p>
0:10	Gedicht 2
	<p>"Als iemand mij nou maar"</p> <p>Ieder krijgt 10 minuten de gelegenheid om een verhaal te bedenken over een moment waarop hij/zij werd verleid tot leren.</p>
0:15	Het verhaal wordt verteld
	<p>Ieder reageert weer met één woord, de verteller vraagt één persoon om een toelichting. Waarom dat woord? Als er ruimte is: wat was jouw verhaal?</p>

0:25	Verhalen en dialoog
	<ul style="list-style-type: none"> - Een paradox kun je alleen hanteren in een dialoog, omdat je dan alleen (schijnbare) tegenstellingen naast elkaar kunt laten bestaan. - Een dialoog start het beste met een verhaal en een gemeenschappelijke bron. Voor een dialoog is gezamenlijkheid nodig, die de minimale eerste verbondenheid creëert. Die gezamenlijkheid kun je ontleen aan een bron. Dat kan van alles zijn: een gedeelde geschiedenis, beroep, werkgever, levensbeschouwing, etniciteit, maar ook het ondergaan van een ervaring als een film, een opleiding, vakantie of het luisteren naar een gedicht tijdens een workshop. - Door ieder een verhaal te laten vertellen, begint iedereen gelijk. Ieders verhaal doet ertoe en heeft evenveel gewicht. Dat is cruciaal voor de verbondenheid bij de dialoog. - Een dialoog is gericht op het begrijpen van een ander. Vragen zijn de belangrijkste instrumenten. Het moeilijkst is om die te blijven stellen en niet voortdurend met antwoorden te komen. Denk goed na over de vragen en hou de antwoorden kort. Dat levert het meeste op. - Een dialoog kent geen vooropgezet doel. Wat het heeft opgeleverd, blijkt achteraf en kan voor ieder verschillen. - Een geslaagde dialoog leidt tot meer gezamenlijkheid en verdieping in betekenis. De woorden blijven hetzelfde, maar zijn verbonden met een ervaring en een emotie. Dat is niet op papier over te brengen, zelfs niet op video, dat moet je meegemaakt hebben. - Een dialoog kan ook mislukken.
0:30	Afsluiting

Ankers Workshop Verleiden tot Leren
Hartger Wassink

1.

Zoek niet naar het doel van deze workshop. Ervaar het.

2.

Programma

1. *Gedicht 1: 'Als je groot bent' van Tjitske Jansen. Respons.*
2. *Gedicht 2: 'Als iemand mij nou maar'. Verhalen. Respons.*
3. *Toelichting en afsluiting*

3.

Wanneer werd jij verleid tot leren? Wat gebeurde er toen?

Het was ... en ik ...

4.

Verloop van een verhaal:

Expositie, begin

Ontwikkeling, verloop

Climax

Afwikkeling

Eindbeeld

5.

Elementen van een verhaal:

Een hoofdpersoon

Een situatie (expositie)

Een gebeurtenis (ontwikkeling en climax)

Geen duiding, alleen beschrijving

Pointe of volte, wending

6.

Een dialoog...

...maakt paradoxen hanteerbaar

*...start het best met een verhaal naar aanleiding van een gemeenschappelijke bron
(en ieders verhaal doet ertoe)*

...kent geen doel, behalve de ander te begrijpen

...verbindt betekenis, via verhalen, met ervaring en emotie

Het proces is het resultaat

2011, www.professioneledialoog.nl
post@hartgerwassink.nl

06 1496 8156
@HartgerWassink